

TỪNG LỚP HỌC TRÒ... (4)

(Tập ghi)

*Từng “lớp học trò”
bỏ ta đi như những giòng sông nhỏ
Ôi! Những giòng sông nhỏ! (...)
Nhìn lại mình, đời đã hoang vu!
(Mượn lời nhạc Trịnh Công Sơn).*

(Bài viết riêng cho Hoàng Hà Giang, Nha Trang).

I.

*/ Ngày mùng Một Tết Đinh Hợi (**Jan. 2019**) năm nay, gọi về Nha Trang trò chuyện với Hoàng Hà Giang, tôi đưa ra câu hỏi:

-Vì có gì mà Cô cứ được con hoài quyến luyến?

Giang đáp:

-Cái tâm công bằng, sòng phẳng, lương thiện, không lợi dụng ai và chỉ muốn sống cho Đời nhiều hơn cho mình là những điều nổi bật từ Cô làm cuốn hút con.

Trên một ý nghĩa trừu tượng, Hoàng Hà Giang cũng là “một đứa học trò” thân thiết của tôi.

Cô sinh năm 1986, lớn hơn Âu Cơ một tuổi, gặp tôi tình cờ vào một đêm mùa Tết Nguyên Đán của năm 2014 ở Nha Trang tôi tìm đến nhà anh Nguyễn Ngọc Thùy xin đốt nén nhang. Cô là cháu dâu anh Thùy.

Sau đó đọc xong bài Khóc Người Thiên Thu nhờ gia đình đưa ra đốt trước mộ anh, Giang gọi tôi, vừa khóc vừa nói qua điện thoại:

-Con không ngờ lại may mắn được biết Cô như vậy.

Tôi hỏi:

-Tại sao dùng chữ “may mắn”?

Giang đáp:

-Bởi con không tưởng được trong thời buổi này lại còn có người chung thủy như Cô.

Mối cảm mến dành cho “*người con gái 46 năm vật đổi sao dời mà vẫn từ ngoại quốc trở về xin đốt nhang cho chú Thùy!*” biến thành tình thương khi Giang đọc thấy hai câu thơ đề tựa nơi trang đầu một tác phẩm tôi viết:

“*Chim đi mỗi cánh bay tìm tổ
Ta biết tìm đâu một tấm lòng?*”

Càng đọc tôi nhiều hơn, Giang càng ngâm ngùi cho câu than ai oán ở trên đề chỉ mơ “*tạo dựng được cho con chim thiên di một cái Tổ bay về!*”

[Ở đây ngừng lại để nói lên một nhận xét:

Hiện tượng bề ngoài và bản chất nội tâm tôi rõ ràng khác biệt. Khi còn trẻ, tôi đã nhận biết ra điều ấy. Nhưng để thay đổi thì lại không hề màng đến. Do đó mà luôn luôn tôi thất bại trên đủ mọi khía cạnh ở cuộc đời, bởi cuộc đời làm sao có người nhìn thấu được “*trái tim mong manh dễ vỡ*” giấu kín trong tiếng violon thời tuổi trẻ và những con chữ dẹt dẹt thời kế tiếp?

Chỉ trong tiếng đàn và các con chữ, tôi mới gọi là “*sống rất thật con người mình MUỐN SỐNG*”.

Còn ngoài ra, tất cả đều được tôi xem như “*những trò chơi*” để chẳng mẫn mà khi “*đến*” và chẳng buồn sầu khi “*phải cất bước quay lưng*”.]

Có lần Giang bày tỏ:

“Con học được từ Cô nhiều thứ.”

Thấy tôi ngần ra, Giang giải thích:

“Cô rất khác đời, sống rất sạch và rất đẹp. Đó là những điều đã làm bị cuốn hút.”

Giang thêm:

“Làm nhà văn đã là điều khó, mà nhà văn lương thiện mang đầy tâm huyết như Cô lại là càng khó hơn.”

Nếu bảo rằng Văn Chương có khả năng đem cho con người một chỗ trú ẩn êm đềm để có thể trốn chạy thực tại đắng cay thì với tôi đúng là như vậy.

Trong văn chương, tôi vẽ hình một thế giới “*phũ phàng mà đẹp đẽ, xấu xa mà có niềm tin lấp ló*” như lời Giang nhận định. Giang không phải là đứa học trò thâu lượm từ tôi những ngón đàn, những con chữ, mà là “*một tấm lòng, một nghị lực, một ý chí kiên cường*” từ những giọng văn tôi đã viết ra.

Giang thường bảo:

-Ai nói nhà văn trói gà không chặt? Chữ nghĩa Cô đã trói được trái tim con chặt đến cỡ nào!

II.

Xuất thân từ một gia đình vùng xôi đậu Quảng Nam, cha từng là đặc công CS, sau 1975 những con người này trở thành một lớp người mới trong xã hội mới, làm kinh doanh thành đạt; vậy mà chỉ vì bản văn tôi viết về “*một Sĩ quan Miền Nam chết trận khi 25 tuổi*” đã đánh thức trong Giang một cái nhìn lớn lao về ý nghĩa của Lịch Sử, về những cảm kích sâu xa theo nỗi mất-mát đáng thương của phe thua cuộc, những mặt trái ồn ào đáng kinh tởm của phe thắng cuộc.

Một cô bé nhỏ người, đôi mắt long lanh trong sáng, nhưng tâm hồn lại thật là cứng cõi.

Một câu chuyện được nghe Giang kể tại Dalat năm 2016, nghĩ, cần phải ghi lại đây như một nỗi ngưỡng mộ trong tôi dành cho cô bé “học trò” mà các bài học Đời cô trải, chưa chắc gì tôi đã dạy nổi:

“Dạo đó con năm tuổi. Ba con tánh tình rất hung bạo, hay đánh đập má con. Có lẽ ông giết nhiều lính Cộng Hòa quá nên các oan hồn theo ám ảnh để trở thành như vậy? Con là con gái lớn nhất. Có một bữa, má con bụng đang mang bầu bé Tuyên sắp sanh, bị ông đánh, má con nắm tay con chạy ra đường trốn. Ông rượt theo đánh tiếp. Trong tình cảnh nguy cấp, tự đứng con đứng khựng, rút tay ra khỏi má, quay nhìn thẳng ba con mà nói: “Đ.M ông!”

Thấy ông sưng người. Nhờ vậy mà má con thoát chết.”

Câu chuyện tưởng buồn cười mà không dám cười chút nào. Trước mặt tôi hiện hình một bản chất công minh, biết nhận định Trái Phải và nhất là “không sợ sự chống trả bạo lực” ngay từ khi 5 tuổi!

(Ồ đây, nghe như có cái gì trùng giống với đứa-con-nít-tôi-khi-vừa-5-tuổi? Một “hiện hình” của tuổi-thơ-tôi trên một góc cạnh khác?

“Một buổi tối tôi được Cha nắm tay, dắt đi ra ngoài đầu ngõ. Trời mưa. Hai cha con đứng nấp dưới một mái hiên cách ngôi nhà tôi đang ở một quãng đường. Thật lâu, dù trời đã tạnh mà vẫn không thấy ông nhúc nhích. Bỗng đứng tôi cảm nhận bàn tay ông nắm chặt bàn tay tôi. Ngạc nhiên ngẩng nhìn thì bắt gặp cái nét rất đôn đau lộ trên khuôn mặt. Nhìn theo ánh mắt, thấy bà mẹ lớn của tôi đang cùng sánh vai một người đàn ông lạ phía bên kia đường.

Cha tôi cứ nhìn theo hai người cho đến khi họ đã khuất hẳn nơi một khúc quẹo, cái nắm tay lúc bấy giờ trở thành run rẩy. Trong ý thức của một đứa con nít còn rất nhỏ -khoảng 5 tuổi-, tôi mơ hồ “cảm thông” rất rõ sự đau khổ của Cha, nên cũng im lìm không dám nhúc nhích.

Hai cha con cứ đứng hồi lâu nơi cái mái hiên trước khi trở về nhà. Vẻ mặt ông thản nhiên như không hề có gì xảy ra ngoài chuyện đi mua một gói thuốc lá!

[Suốt cuộc đời, kỷ niệm này vẫn cứ nằm trong tiềm thức tôi với nguyên cảm xúc của buổi chiều mưa thuở nhỏ. Và bây giờ, sau mấy chục năm đau khổ vì tình yêu, tôi mới hiểu **“tại sao tôi có cái tánh thủy chung đường ấy, tại sao tôi chưa hề mang trong đầu ý nghĩ phản bội người đàn ông ‘thời điểm hiện tại’ nào của tôi”**.

Câu đáp gom lại trong chỉ một ý nghĩ:

-Bởi vì đã từng “cảm nhận” rất sâu sự đau đớn của Cha trong buổi chiều mưa khi lên 5 tuổi mà tôi không bao giờ nỡ làm đau đớn cho người đàn ông của tôi trên cùng cảm nghĩ “bị phụ tình” như Cha.]

(Trích Viết Cho Người Đã Chết tập I).

III.

“Cái tổ chim di”, Giang đã từng thực hiện cho tôi vào mùa Noel 2016 trên Dalat, được tôi đón chào thành thật. Trong tâm ý, tôi muốn dành phần đời sau cùng cho tiếng violon và Người Âm Nhạc đi tìm đã 42 năm.

Tất cả đầu vào đây trong một mùa giông to gió lớn phủ trùm Dalat... Tiếng violon và tiếng piano đã sẵn sàng cho một kết nối muộn trễ sau 42 năm tan tác giữa giòng đời...

Nhưng rồi cũng hỏng!

Cho đến bây giờ, tôi chẳng biết chính xác “vì sao mà hỏng” cái “*ước mơ êm đềm vượt khỏi bốn bàn tay và hai trái tim tuyệt vọng*”? Có lẽ hỏng vì cuộc đời chỉ toàn những điều bất trắc đưa đến cho những người lương thiện? Và hỏng, cũng TỬ “cái Tâm không biết lợi dụng” của tôi.

Dù sao mọi thứ cũng đã hỏng từ mùa Noel 2016! Gần ba năm, thời gian trôi giống y như một cái nháy mắt!

Bây giờ chỉ biết nhận hết lỗi về mình, chịu sự thua thiệt sau cùng, điều biểu trưng cho đặc chất **“chẳng ai trên đời có thể gom nổi mây trời”** về một chốn riêng.

IV.

Như đã viết, với tôi, mọi thứ trong đời đều là trò chơi, là ảo ảnh, có đó rồi mất đó...

Từ thuở nhỏ, tôi đã tập được cho mình sự chịu đựng trên từng lần đối diện bất ngờ với những điều bất trắc. Tôi “quen” với “những thứ ấy” đến nỗi *“chưa bước chân vào đã chớm thấy màu ly biệt, chưa có nhau trong đời đã nghĩ đến chuyện mất nhau!”* Lúc nào tâm lý cũng nằm trong cái thể chấp nhận *“sẵn sàng để mất”*. Do đó, nếu có sự “ham sống mãnh liệt” được nhận biết từ tôi chính nảy sinh từ cá chất quý yêu từng phút giây của hiện tại đang nắm trong tay.

*/ Nói vậy, chứ cũng có **hai ngoại lệ**, khi mất rồi, tôi vẫn hoài ngơ ngẩn mỗi lần hồi tưởng:

1/ Nỗi mát mát Mẹ già bằng xương bằng thịt

2/ Nỗi mát mát Bà mẹ Quê hương biểu tượng qua căn nhà nhỏ bé ở làng chài Lương Sơn, Nha Trang.

*/ Mùa hè 2008, tôi và đám trẻ từ Dalat phóng xuống Nha Trang trên vài chiếc xe gắn máy. Cứ từng chập là chúng tôi dừng chân nơi những chiếc quán ven đường. Lúc ghé ngòi nơi một quán lá trên bãi biển Lương Sơn thì hoàng hôn đang bắt đầu giăng mắc. Quốc lộ tối om, dãy nhà dân bên kia biển lập lòe giòng điện yếu ớt.

Nghe tiếng sóng vỗ rì rào liên tục sau lưng, tôi chột nói với chú Tuyên và đám nhỏ:

“Giá gì chị có một căn nhà be bé nơi đây, đem mẹ già về ở thì thích lắm!”

Cô bán quán chột lên tiếng:

“Có khó gì đâu! Nếu chị muốn thì em giới thiệu cho mua.”

Rồi cô giơ tay chỉ vào một căn bên kia lòng đường Quốc lộ.

Căn nhà mau chóng lọt vào tay tôi từ **mùa hè 2008** ấy.

*/ Cách năm tháng sau, **mùa đông 2008**, cùng Âu Cơ quay về VN.

*/ Ra Lương Sơn xin người chủ cũ của căn nhà cho chúng tôi ngủ lại một đêm để tận tai nghe tiếng sóng gào cho đã. Chủ bèn sắp một chiếc chiếu rộng để cả bọn mẹ con cô cháu 8 người nằm “xếp lớp cá mè” sát bên nhau nơi mái hiên phía trước. Bên kia đường là biển.

*/ Đó là lần đầu tiên (trong vài lần hiếm hoi) tôi **được cơ may đưa tay chạm thật sự lên cái Đẹp kỳ diệu.**

Lúc 11 giờ khuya, tôi rời chiếc chiếu có đám trẻ đang say ngủ, một mình ra đứng giữa lòng đường quốc lộ. Trời lạnh cắt da những ngày cận Tết. Không gian trống trơn, chẳng tiếng động nào ngoài tiếng biển buồn và tiếng rên ai oán của gió. Tưởng như có tiếng khóc em gái Ngọc Huyền từ xa khơi vọng lại.

*Cả con người tôi chết sững, tâm tư hoàn toàn rơi vào trạng thái ngất ngây (hết những khi bắt đầu lơ mơ theo một cơn say!) Ngẫm thật nhanh, trong đời đọc biết bao quyển sách hay, nghe biết bao khúc giao hưởng cổ điển, nhìn biết bao bức tranh bức tượng đẹp... vậy mà chưa lần nào tôi **bắt gặp được cái Đẹp thật sự** với đủ sắc màu tuyệt diệu **như chính ngay lúc ấy.***

*Thật lạ! Chưa bao giờ biết được những điều như thế. Cảm nhận thật sự bàn tay dịu dàng của Bà Mẹ Thiên Nhiên đang vuốt lên trên má. Cái Đẹp **CÓ THẬT** mà không là vẽ vời tô điểm qua văn chương, chữ nghĩa. Cái Đẹp của Thiên Nhiên bất ngờ hòa chung vào cái Đẹp nội tâm.*

Chỉ mình tôi với “Nó”! Chỉ mỗi trái tim tôi với biển đen thăm thẳm, với gió khóc trên không, với bóng tối cuối đường quốc lộ, với ánh đèn lập lòe rất xa từ một làng chài phía bên kia biển. Tất cả hòa lại với nhau, thành một khối rất Đẹp, ôm lấy tôi, bao trọn cả con người tôi dù cái Đẹp ấy kéo dài trong chỉ phút giây! (Bao giờ tỉnh tâm nhớ lại cũng vẫn cứ thấy lòng rung động dữ dội). (...) (Trích Viết Cho Người “Đã Chết”, NXB Văn Uyển 2018).

Căn nhà bé nhỏ ở làng chài Lương Sơn được giao cho một cặp vợ chồng chài lưới ở nhờ trong suốt 9 năm.

Phần tôi chỉ ghé đến nhìn rồi đi trong các mùa nghỉ hè, tâm trạng an lòng, tưởng như vẫn còn là đứa con nít bé nhỏ úp vào ngực, ngậm lên hai đầu vú của Bà Mẹ Quê Hương.

*/ **Tháng 11/2017**, CŨNG một cách rất tình cờ, tôi “đánh mất” căn nhà.

Từ đó cứ ngẩn ngơ mỗi lần nhớ lại. Thật khó diễn tả cho bất cứ ai hiểu tâm trạng này. Nỗi mất mát không tính bằng con số tiền bạc mà chính vào sự đau lòng tận sâu thẳm đáy tim, **tôi đã mất Bà Mẹ Thứ Hai**.

V.

Nghĩa “thầy trò” đòi cho Giang cũng không tính bằng lớp học, con chữ, mà là bài học “ân tình” Trao và Nhận. Ý muốn tạo cho con chim thiên di một cái tổ vẫn được Giang đổi mất tìm kiếm trong mọi hoàn cảnh, cơ hội. Đứa con gái xuất thân từ một gia đình, một giọng giống, một thời đại ĐỐI NGHỊCH HẠN với tôi, vậy mà lạ, sao lại có những tâm nguyện rất giống tôi ngày trước? Tôi thương cô bé từ điểm đó. Một hiện thân cho tuổi-trẻ-tôi với những khát vọng rất lý tưởng, hào hùng...

(Ghi lại một đoạn đối thoại mới gần đây giữa Giang và tôi trên trang Facebook.)

*/ **TTBG:**

-Giang ơi, nếu tháng 11.2019 Cô về Nha Trang thì nơi quán con có chỗ cho Cô lưu lại ít hôm? Cô không dám ở khách sạn một mình như mọi lần, buồn lắm!

Bất ngờ, nhận hồi âm bằng bức ảnh chụp một căn nhà rất xinh với những lời tha thiết:

-Cô ơi, đây là căn đối diện quán của con, kiến trúc kiểu Pháp. Cô có bao giờ nghĩ nó sẽ là tổ chim di của mình không? Một cơ hội để biến mơ ước thành hiện thực. Một dự án con đang thai nghén, có nhiều triển vọng thành công. Tổ chim di sẽ nằm ở tầng trên, tràn ngập ánh sáng vào ban ngày và lung linh ánh đèn vào buổi tối. Chung quanh là một khu phức hợp cà phê triển lãm, một bar rượu ngoài trời, một nhà hàng sang trọng kiểu Nhật hoặc Pháp, vài căn homestay, các kiosques nhỏ bán hoa, bán hàng thủ công nghệ. Nơi đây sẽ là sân chơi cho giới artisan. Chủ căn nhà này cũng mong muốn điều trùng hợp với ý tưởng con, vì vậy cô ta muốn cho con thuê chứ không phải cho những người khác vào thuê để mở quán nhậu hoặc quán cafe đơn thuần.

Cô ơi, con ước gì điều này thành sự thật thì nơi đây sẽ trở thành nơi cho Cô muốn quay về.

Cô cầu nguyện cùng con nha Cô.

*/ TTBG:

-Cô rất mừng cho con. Còn phần Cô thì không biết làm sao? Cô nhớ Nha Trang và biển cả lắm nhưng tất cả bây giờ đành chôn chặt trong chữ nghĩa mình. Thương con lắm vì bao giờ con cũng nghĩ đến Cô.

*/ Giang:

-Đạ, nhà đó con thuê. Mọi việc đang tiến triển thuận lợi. Cầu mong sao nguyện ước thành hiện thực trong tháng tới, để kịp bắt tay xây dựng, đến tháng 11 Cô về thì tuyệt há Cô?

*/ TTBG:

- Con cứ làm theo chương trình và thì giờ của con, đừng bận tâm đến Cô.

Năm 2016, chỉ vì Cô đưa ý muốn tháng 7 mình bắt tay vào quán café mà con kêu thợ đến xây liền cái sân sau của má Hương trên đường Bùi Thị Xuân, Dalat. Cô vẫn ân hận mãi điều này. Bây giờ để Cô THEO CON một phen. Cô không muốn làm người quyết định gì nữa trừ ra trên mặt Tình Thương và Chữ Nghĩa. Con đừng căn cứ vào tháng 11 làm gì. Bất cứ lúc nào con OK là Cô sẽ bay về với con. Sở dĩ Cô nói tháng 11 là bởi trong tháng 11 có cái gió rất đẹp ở Nha Trang. Nhưng rồi, nghĩ, bác Phùng Kim Ngọc đã ra đi, không còn căn lầu nhà Bà Dì, không còn chú Diêu Cự ở bên cạnh, Cô lại buồn. Chừng sức nhớ ra trong Nha Trang còn có con đang mong Cô về, Cô mới thấy phấn khởi.

*/ Giang:

-Con đã có nhiều kinh nghiệm cho mình nên mọi thứ đều dè dặt cẩn trọng hơn. Chỉ có trái tim với mơ ước cháy bỏng “Trước khi ngọn nến Cô bị tắt, con phải làm nên một cái tổ chim di, trong đó, ánh sáng từ trong Cô và thể hệ tinh anh duy nhất sẽ soi rọi, sưởi ấm cho thể hệ trẻ tụi con” là vẫn còn nồng thắm. Trong bất cứ hành động nào của con cũng đều có đi kèm hai chữ KHÁT VỌNG. May sao đời con được gặp Cô.

*/ TTBG:

-Cảm ơn con. Nhưng Cô tự thấy không xứng đáng với trái tim nóng bỏng của con nữa. Hãy để điều ấy cho mây đưa nhỏ và công việc hiện tại. Còn cô? Ngọn nến trong Cô chỉ là leo lét, không biết tắt lúc nào, nên chữ nghĩa cũng là vô dụng cho thể hệ này và các thể hệ đi sau mà thôi.

*/ Giang:

-Con thương Cô. Sáng nay (Aug. 7/2019) thấy Cô đăng lại bài viết về chú Thùy trên trang Facebook, con xúc động quá.

*/ TTBG:

-Giang ơi, làm như có ai xui khiến! Vì một lý do riêng cô đang gặp ở Mỹ có dính dáng tới bài Nỗi Lòng mà cô đăng lại bài viết về chú Thùy như một hình thức “nói với ai đó” rằng “Họ không có quyền” đụng tới bài Nỗi Lòng của chú Thùy (!). Cô tự thấy mình vô lý nhưng luôn luôn nghĩ bài Nỗi Lòng là của cô dành nghĩ riêng về chú Thùy.

Đăng bài xong, đọc đến đoạn ngày đưa tang Chú là 8/8/1968, cô hết hồn luôn!

Đúng 51 năm Chú ngã gục trên chiến trường Quảng Ngãi rồi!

Ba năm trước, 2016, Cô và con đã mua chút hương hoa làm giỗ chú Thùy ngay trong quán café dự tính của mình. Ngày hôm sau, cũng tại quán café, bác Ngọc đã đàn bài Stardust rất hay để tưởng nhớ chú Thùy.

Mọi sự trôi qua cái vèo! Bác Ngọc cũng đã ra đi. Tình yêu đơn phương theo Chú xuống mộ sâu từ 1968 nhưng tên tuổi Chú vẫn còn được nhớ hoài trong chữ nghĩa Cô.

*/ Giang:

-Như Cô cũng biết, con có mơ ước tìm lại, khơi dậy lại tinh thần cũng như văn hóa của lớp người tinh anh duy nhất của VN tính cho đến nay, thời đại mà tinh nhân văn được đẩy lên cao nhất. Và rồi, kiểu như đồng thanh tương ứng đồng khí tương cầu, hiện nay con lại được cơ hội để có thể dựng nên tổ chim di mà mình từng mơ ước. Nơi đó sẽ là một sân chơi cho thế hệ cũ bảo ban thế hệ trẻ có tư duy tích cực, cùng nhau làm nên một hệ tư tưởng chất lọc nền tảng của ông cha và sáng tạo của lớp trẻ, tạo dựng giá trị nhân văn phù hợp với đương đại. Vì lý do đó, con thấy mình nên kết hợp thực tế với mong ước sâu xa (thầm kín). Khu nhà đó hợp đồng 10 năm, ký 5 năm một lần.

*/ TTBG:

-Tội cho con, bản sao chính xác của định mệnh Cô. Thành Công luôn luôn là kết quả của một ý chí quyết tâm đến tận cùng. Trong một bài Tạp Ghi chủ đề Cái Nghiệp mới đây, Cô đã trình bày rõ điều ấy, con nên đọc. Bài viết rất nhanh, dường như không phải Cô mà là ai đó đã viết. Trong chuyện văn chương, có đôi lần Cô bắt gặp điều ấy, người ta gọi là “Thần Bút”.

*/ Giang:

-Dạ, con sẽ đọc kỹ. Hôm nay con lại tiếp tục lo phân thiết kế, anh Hiệp thì lo giấy tờ pháp lý. Hết tháng 7 sẽ động thổ. Từ hôm nay chắc con phải gọi phiền đến Cô nhiều. Mỗi ngày con sẽ nguyện cầu cho Cô luôn mạnh khỏe. Căn nhà này có kiến trúc kiểu Pháp; lịch sử của nó là nhà dòng của nữ tu, sau 1975 bị nhà nước tịch thu và hóa giá cho tư nhân. Bây giờ xây dựng cũng phải giữ lại kết cấu và phối trí sao cho hài hòa. Cái balcon này mà Cô ngồi viết văn thì thích lắm, ánh sáng đầy đủ, giống như cái balcon của khách sạn 36 Trần Phú Cô hay đến ở mỗi lần về Nha Trang.

*/ TTBG:

-Cô nghe nói, cũng nôn nao muốn nhìn thấy mọi chuyện con đang làm lắm, Đúng, con hãy cầu nguyện cho sức khoẻ Cô. Cô còn sống thì sẽ hết lòng “tiếp sức” mặt chữ nghĩa và tinh thần cho con. Cô mong con thành công để con -chim-thiên-di-Cô có dịp bay về sống bên con ít lúc, nhất là khi Nha Trang rơi vào mùa lạnh và có nhiều gió. Cô đang định viết một bài về “đứa học trò tên Hoàng Hà Giang”. Con có cho phép Cô làm điều ấy không?

*/ Giang:

-*Cô ơi, con được làm học trò Cô? Con mừng quá! Con là một đứa ngu, luôn luôn đi tìm cho mình con đường học cho ra người. Cô đồng ý dạy con có nghĩa là Cô đã dạy cho 4 đứa con của con nữa. Con chỉ muốn được học với một người thầy có đạo đức. Mà Cô thì y như một tượng đài cho đạo đức. (...)*

VI.

“Ngày mai ra sao rồi hãy hay!” (như lời thi sĩ Nguyễn Bính).

Còn hôm nay, ở bài viết này, tôi muốn đáp trả tấm tình đã nhận từ Giang bằng những những con chữ đơn giản. “*Cái tổ ở Nha Trang*” dù có thể rằng **chẳng bao giờ có một con chim thiên di bay về** từ chân trời xa xôi nước Mỹ, nhưng trong “*cái-tổ-Văn-Chương-tôi*” luôn luôn vẫn có chỗ trang trọng giành cho con người đáng đáp bé nhỏ mang một trái tim hoa hồng màu đỏ, một tấm lòng biển cả màu xanh.

Đó là một đứa con, một đứa học trò từng nhiều hôm thả bộ bên tôi trên con đường Bùi Thị Xuân Dalat, nhiều lần ngồi cạnh tôi trên bãi cát trắng phau ở Nha Trang.

Cái cách tôi giữ những lá thư anh Nguyễn Ngọc Thùy viết năm 1968 trên chiến trường Quảng Ngãi ra sao thì bây giờ Giang cũng được nhận đáp trả y hệt trên tấm chân tình đã trao cho tôi kể từ lần đầu gặp gỡ.

Cái “*rất khác, rất sạch và rất đẹp*” Giang nhìn ra từ tôi chỉ là như thế. Đơn giản bằng hai chữ CHUNG THỦY. Chung thủy với người đã chết và chung thủy luôn với người đang còn sống **bằng tấm lòng tri ân** những gì đã được *hai kẻ hiện-diện-vắng-mặt* trao cho.

Trần Thị Bông Giấy.

(*Bài viết xong tại San Jose, thứ Tư Sept. 18/2019 3:20 sáng.*)

□